

XII KONKURS WIEDZY OBYWATELSKIEJ I EKONOMICZNEJ

TEST PRÓBNY NA ETAP REJONOWY

1. Rozwiązanie testu powinno ci zająć nie więcej niż 90 minut – tyle czasu potrwa test etapu rejonowego.
2. Rozwiąż zadania na podstawie informacji zawartych w materiałach zamieszczonych w tym arkuszu oraz źródłach wskazanych w zakresie wymagań. O ile nie jest powiedziane inaczej, podane polecenia dotyczą Polski.
3. W każdym zadaniu zaznacz tylko jedną odpowiedź. Zanim to zrobisz, przeanalizuj wszystkie podane odpowiedzi i zwróć uwagę, aby zaznaczyć najpełniejszą z nich.

Zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (0-1)

W świetle Konstytucji RP, udzielenie wotum nieufności któremu z poniższych organów musi mieć charakter konstruktywnego wotum nieufności?

- A. ministrowi B. premierowi C. radzie ministrów D. wszystkim powyższym

Zadanie 2. (0-1)

Spośród poniższych spraw wskaż tę, która może być przedmiotem skargi konstytucyjnej.

- A. zaskarżenie wyroku sądu II instancji ze względu na pozbawienie wolności skazanego, który nie przyznaje się do winy
- B. poczucie obywatela, że immunitet parlamentarny w zakresie niepozwalającym na karanie posłów przekraczających prędkość na drogach jest sprzeczny z Konstytucją
- C. domniemana niekonstytucyjność ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, na podstawie której sądy nie przyznały odszkodowania osobie, którą hejtowano na portalu internetowym
- D. wszystkie z powyższych

Zadanie 3. (0-1)

Kto był pierwszym niekomunistycznym premierem III RP?

- A. Lech Wałęsa B. Tadeusz Mazowiecki C. Wojciech Jaruzelski D. Jan Nowak-Jeziorański

Zadanie 4. (0-1)

Który podmiot wybierany jest bezpośrednio przez obywateli w wyborach samorządowych?

- A. starosta C. marszałek województwa
- B. wojewoda D. wójt, burmistrz lub prezydent miasta

Zadanie 5. (0-1)

Dla kogo charakterystyczne są poczucie wyższości wobec innych narodów oraz brak poczucia nienawiści wobec innych narodów?

- A. patrioty B. szowinisty C. nacjonalisty D. żadne z powyższych

Zadanie 6. (0-1)

O czym mówi zasada domniemania niewinności?

- A. do momentu wydania wyroku przez sąd oskarżonego uznaje się za niewinnego
- B. wszelkie wątpliwości w postępowaniu sądowym należy rozstrzygać na korzyść oskarżonego
- C. wszystkie z powyższych
- D. żadne z powyższych

Zadanie 7. (0-1)

Marek jest zatrudniony na umowę-zlecenie jako praktykant w urzędzie. Marek chce wytoczyć swojemu pracodawcy proces, ponieważ wbrew zapisom z umowy, urząd nie zapłacił za przepracowane przez nie-go nadgodziny. Na podstawie jakiego prawa prowadzone będzie postępowanie?

- A. prawa pracy C. prawa cywilnego
- B. prawa karnego D. prawa administracyjnego

Zadanie 8. (0-1)

Którą z wymienionych osób była pierwszą kobietą sprawującą w Polsce urząd Prezesa Rady Ministrów?

- A. Ewa Kopacz B. Hanna Suchocka C. Anna Walentynowicz D. Elżbieta Bieńkowska

Zadanie 9. (0-1)

Wskaż jednostki zasadniczego podziału administracyjnego Polski, których jest najwięcej spośród wymienionych.

- A. powiaty B. sołectwa C. województwa D. gminy miejskie

Zadanie 10. (0-1)

W jakiej sytuacji wynik referendum ogólnokrajowego jest z pewnością wiążący?

- A. gdy referendum dotyczy zmiany rozdziału II Konstytucji
B. gdy weźmie w nim udział ponad połowa uprawnionych do głosowania
C. w obu powyższych przypadkach
D. w żadnym z powyższych przypadków

Zadanie 11. (0-1)

Komu przysługuje inicjatywa ustawodawcza w zakresie zmiany ordynacji podatkowej?

- A. wyłącznie Radzie Ministrów C. grupie co najmniej 100.000 obywateli
B. grupie co najmniej 10 posłów D. Prezydentowi RP o ile uzyska zgodę Senatu

Zadanie 12. (0-1)

Jakim rodzajem państwa jest Szwajcaria?

- A. unitarnym B. złożonym

Zadanie 13. (0-1)

W projekcie etapu rejonowego KWOiE 2013/2014 uczestnik konkursu przeprowadził badanie poziomu kapitału społecznego wśród mieszkańców swojego bloku poprzez zapukanie do ich drzwi i poproszenie o pożyczenie cukru. Po podsumowaniu wyników badania okazało się, że 16 na 87 badanych osób pożyczyło cukier lub chciało pożyczyć cukier, jednak nie miało go w domu. 71 na 87 badanych osób nie otworzyło drzwi lub nie chciało pożyczyć cukru. Jaki poziom kapitału społecznego prezentują mieszkańcy bloku w którym przeprowadzono badanie?

- A. wysoki
B. niski
C. badanie nie ma związku z kapitałem społecznym

Zadanie 14. (0-1)

Marysia, płacąc w sklepie za album na zdjęcia zobaczyła tabliczkę „Zwrotów nie przyjmujemy”. Uśmiechnęła się, ponieważ przeczytała ostatnio w internecie, że każdy sprzedawca musi przyjąć zwrot każdego towaru. Czy Marysia miała rację?

- A. tak, na każdym sprzedawcy ciąży obowiązek przyjmowania zwrotów wszystkich towarów w określonym ustawą terminie
B. nie, ponieważ żaden sprzedawca nie jest zobowiązany do przyjmowania zwrotów i od jego decyzji zależy, czy będzie przyjmował zwroty
C. nie, na każdym sprzedawcy ciąży obowiązek przyjmowania zwrotów tylko wybranego rodzaju towarów zgłoszonych w określonym ustawą terminie
D. nie, ponieważ obowiązek przyjmowania zwrotów przez sprzedających dotyczy jedynie towarów zakupionych w internecie zgłoszonych w określonym ustawą terminie

Zadanie 15. (0-1)

Inflacja w Polsce wyniosła 0,9% w 2013 r. Zmiana którego z mierników PKB była wyższa w 2013 r.?

- A. realnego B. nominalnego

Zadanie 16. (0-1)

Pomijając okres PRLu, ostatni raz budżet Polski osiągnął nadwyżkę w roku podatkowym 1938/1939. Co może zrobić rząd III RP aby pozyskać środki niezbędne do pokrycia deficytu budżetowego?

- A. pożyczyć pieniądze na rynku komercyjnym np. poprzez emisję obligacji
B. zażądać od banku centralnego skupu obligacji skarbowych (tzw. „dodruk pieniądza”)
C. obie odpowiedzi są poprawne

Zadanie 17. (0-1)**Wskaż podatek pośredni.**

- A. podatek od nieruchomości
 B. podatek od towarów i usług
 C. podatek dochodowy od osób prawnych
 D. podatek dochodowy od osób fizycznych

Zadanie 18. (0-1)

Koszt brutto wysłania SMSa mającego zasilić konto Fundacji Polsat wynosi 6,15 zł. Zgodnie z informacją Fundacji, operatorzy komórkowi zrezygnowali z wszelkich opłat związanych z obsługą połączeń i przekazują cały dochód z akcji na konto Fundacji. Ile pieniędzy z każdego otrzymanego SMSa będzie mogła wykorzystać Fundacja Polsat?

- A. 5,00 zł
 B. 5,70 zł
 C. 6,15 zł

Zapoznaj się z warunkami produkcji i, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj je do wykonania zadań 19-24. Podane dane nie są oparte na rzeczywistej sytuacji gospodarczej.

Stany Zjednoczone i Chiny mogą produkować tylko samochody i/lub telefony komórkowe. Nakłady pracy potrzebne do produkcji każdego z dóbr w każdym kraju przedstawia tabela.

	Chiny	Stany Zjednoczone (USA)
samochody	300 h	150 h
telefony komórkowe	25 h	15 h

Całkowite koszty pracy wynoszą w USA 42 \$/h, w Chinach 10 \$/h.

Zadanie 19. (0-1)**Czy któryś kraj ma przewagę absolutną? Jeśli tak, wskaż go.**

- A. tak, USA
 B. tak, Chiny
 C. tak, oba państwa
 D. nie

Zadanie 20. (0-1)**Wskaż kraj, który będzie się specjalizował w produkcji samochodów (S) i telefonów (T).**

- A. S: USA, T: USA
 B. S: USA, T: Chiny
 C. S: Chiny, T: USA
 D. S: Chiny, T: Chiny

Zadanie 21. (0-1)**Które z państw odniesie korzyści z handlu samochodami i telefonami komórkowymi?**

- A. tylko USA
 B. tylko Chiny
 C. oba państwa
 D. żadne z państw

Zadanie 22. (0-1)

Rząd USA postanowił wesprzeć krajowych producentów telefonów poprzez ulgę podatkową. W jej efekcie całkowite koszty pracy przy produkcji telefonów w USA zmalały do 30\$/h. Jak ta zmiana wpłynie na amerykańskich producentów samochodów?

- A. Nie wpłynie, ponieważ USA zachowają przewagę absolutną.
 B. Stopień ich przewagi komparatywnej powiększy się, co pozwoli im na rozwój.
 C. Stracą przewagę komparatywną, przez co będą musieli zamknąć swoje zakłady.
 D. Nie wpłynie, ponieważ USA zachowają przewagę komparatywną w produkcji samochodów.

Zadanie 23. (0-1)

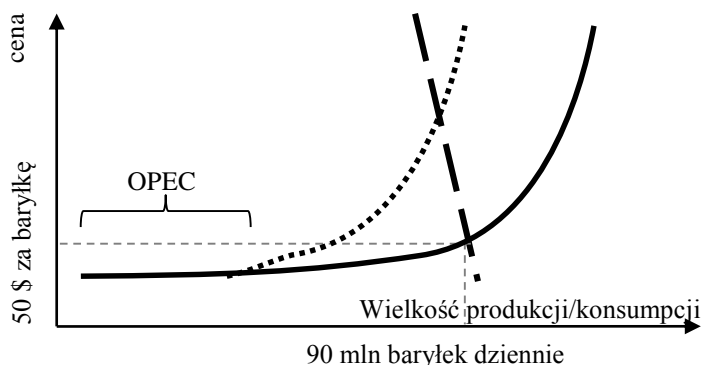
W rzeczywistości Chińczycy nie zarabiają w dolarach, tylko w juanach. Chińczycy prowadzą politykę niskiego kursu, tzn. utrzymują kurs juana wobec dolara na niższym poziomie niż rynkowy. Jak taka polityka wpływa na wymianę handlową Chin?

- A. Zwiększa import, gdyż ceny zagranicznych produktów są w Chinach niższe.
 B. Zwiększa eksport, gdyż ceny zagranicznych produktów są w Chinach wyższe.
 C. Zwiększa eksport, gdyż pozwala chińskim producentom stosować niższe ceny za granicą.
 D. Zwiększa import, gdyż zmusza chińskich producentów do stosowania wyższych cen za granicą.

Zadanie 24. (0-1)**Wskaż przykład dobra substytucyjnego do telefonów komórkowych.**

- A. telefon stacjonarny
 B. pokrowiec na telefon
 C. abonament telefoniczny

Zapoznaj się z wykresem i, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj go do rozwiązania zadań 25-31.

OPEC (Organizacja Państw Eksportujących Ropę Naftową) zrzesza państwa odpowiadające za ok. 30-40% światowej produkcji ropy naftowej. Państwa OPEC dysponują złożami o łatwej dostępności, przez co ich koszty wydobycia ropy naftowej są jednymi z najniższych na świecie. Poprzez podejmowanie decyzji o wielkości produkcji państwa OPEC mogą wpływać na cenę ropy naftowej.

Wykres przedstawia wielkość produkcji ropy naftowej i ceny ropy. Linia ciągła obrazuje krzywą podaży przy założeniu, że kraje OPEC produkują ropę naftową. Linia kropkowana obrazuje krzywą podaży przy założeniu, że kraje OPEC zaprzęstały produkcji ropy naftowej. Linia kreślowana obrazuje krzywą popytu. 1 baryłka = 159 litrów. Źródło: [Introduction to energy and Earth sciences, IEA FAQ](#) z dn. 25.12.2014.

Zadanie 25. (0-1)

Gdyby wielkość produkcji ropy naftowej wyniosła powyżej 90 mln baryłek dziennie, jakie zjawisko wystąpiłoby na rynku ropy naftowej?

- A. nadwyżka ropy
- B. niedobór ropy
- C. rynek osiągnąłby równowagę

Zadanie 26. (0-1)

Co się stanie z krzywą popytu na ropę naftową gdy dochody konsumentów wzrosną?

- A. przesunie się w lewo
- B. przesunie się w prawo
- C. nie zmieni się

Zadanie 27. (0-1)

Co się stanie z krzywą popytu na ropę naftową gdy kraje OPEC ograniczą wysokość produkcji?

- A. przesunie się w lewo
- B. przesunie się w prawo
- C. nie zmieni się

Zadanie 28. (0-1)

Co się stanie z krzywą podaży ropy naftowej gdy kraje OPEC ograniczą wysokość produkcji?

- A. przesunie się w lewo
- B. przesunie się w prawo
- C. nie zmieni się

Zadanie 29. (0-1)

Co się stanie z ceną ropy naftowej gdy kraje OPEC ograniczą wysokość produkcji?

- A. wzrośnie
- B. spadnie
- C. nie zmieni się

Zadanie 30. (0-1)

Co stanie się z zyskiem państw OPEC ze sprzedaży ropy naftowej gdy ograniczą one wysokość produkcji?

- A. wzrosną, gdyż ropa zdrożeje
- B. spadną, gdyż ropa stanieje
- C. spadną, gdyż spadnie wielkość produkcji
- D. nie wiadomo, gdyż jednocześnie wzrośnie cena ropy i spadnie wielkość produkcji państw OPEC

Zadanie 31. (0-1)

Jakim rodzajem rynku jest rynek ropy naftowej?

- A. oligopolistycznym
- B. monopolistycznym
- C. doskonale konkurencyjnym
- D. konkurencyjnym monopolistycznie

Zadanie 32. (0-1)

Samochody hybrydowe (mające silnik elektryczny i spalinowy) są postrzegane przez konsumentów jako pojazdy bardziej ekologiczne od tradycyjnych samochodów spalinowych. Dzieje się tak ponieważ samochody hybrydowe zużywają mniej paliw węglowodorowych, przez co emitują mniej dwutlenku węgla w trakcie użytkowania przez konsumenta. Zgodnie z teorią cyklu życia, jakie kryteria powinny być wzięte pod uwagę do porównania emisji CO₂ samochodów hybrydowych i tradycyjnych?

- A. czas, po którym pojazd przestanie być możliwy do użytkowania
- B. wielkość emisji podczas produkcji, transportu i utylizacji pojazdu
- C. wielkość emisji w trakcie korzystania z pojazdu przez konsumenta
- D. wszystkie z powyższych

Zadanie 33. (0-1)

Która para obecnie istniejących państw/regionów, zdaniem Nialla Fergusona, jest przykładem na to, że położenie geograficzne nie ma wpływu na rozwój państwa?

- A. Włochy północne i południowe
- B. Sudan Północny i Sudan Południowy
- C. Korea Północna i Korea Południowa
- D. Republika Federalna Niemiec i Niemiecka Republika Demokratyczna

Zadanie 34. (0-1)

Która z poniższych grup działań jest, zdaniem Paula Colliera, trzonem skutecznych polityk zmierzających do wyciągnięcia "dolnego miliarda" z biedy? Odpowiedz na podstawie materiału TED "Dolny miliard".

- A. pomoc humanitarna, włączenie w wymianę handlową, zapewnienie bezpieczeństwa, wspieranie państwa prawa
- B. pomoc humanitarna, wspieranie społeczeństwa konsumpcyjnego, zapewnienie bezpieczeństwa, wprowadzenie demokracji
- C. inwestycje w rozwój technologii, włączenie w wymianę handlową, zapewnienie bezpieczeństwa, wspieranie państwa prawa
- D. pomoc humanitarna, wspieranie społeczeństwa konsumpcyjnego, wprowadzenie gospodarki wolnorynkowej, zapewnienie bezpieczeństwa

Zadanie 35. (0-1)

Na podstawie tekstu Piotra Bielskiego "Chiny – kraj kontrastów i wyzwania w skali MEGA" oraz TEDa "Dolny miliard" wskaż wspólną cechę postawy na arenie międzynarodowej Stanów Zjednoczonych w okresie przed I wojną światową oraz Chin współcześnie.

- A. aktywne narzucanie demokracji innym państwom
- B. silne zaangażowanie we wprowadzanie ładu międzynarodowego
- C. chęć zabezpieczenia własnych interesów bez ambicji imperialnych

Zadanie 36. (0-1)

Jaki rodzaj analizy danych pozwolił Hansowi Roslingowi na stwierdzenie, że w latach '50 XX wieku podział na kraje rozwinięte i rozwijające się był słuszny, a we współczesnym świecie takie rozróżnienie jest niewłaściwe?

- A. analiza skupień
- B. analiza średnich
- C. analiza zależności
- D. analiza rozproszenia

Zadanie 37. (0-1)

W skład której formalnie powołanej organizacji międzynarodowej, skupionej wokół współpracy transpacyficznej, wchodzi Chiny i Stany Zjednoczone?

- A. G2
- B. G20
- C. APEC
- D. ASEAN

Zadanie 38. (0-1)

Lampedusa to włoska wyspa na Morzu Śródziemnym, która stała się symbolem problemów związanych z ucieczką ludności z Afryki do Europy. Rokrocznie podczas próby dostania się na Lampedusę ginęły setki migrantów, a kilkadziesiąt tysięcy ratowanych było przez włoskie służby wodne. Narastająca skala zjawiska generowała liczne problemy oraz wysokie wydatki państwa włoskiego. W związku z tą sytuacją Włochy zaczęły forsować stanowisko zakładające, że Unia Europejska musi przejąć odpowiedzialność za ochronę odcinka swoich granic przebiegającego przez Morze Śródziemne. Wskaż działanie rozpoczęte w listopadzie 2014 r., które jest konsekwencją realizacji postulatu Włochów.

- A. przyjęcie przez Parlament Europejski rezolucji, w ramach której marynarka włoska będzie patrolowała Morze Śródziemne ze środków Unii Europejskiej
- B. zaangażowanie służb większości członków Unii Europejskiej w patrolowanie Morza Śródziemnego w ramach operacji „Tryton” oraz kontrolowanie tejże operacji przez Frontex (unijną agencję odpowiadającą za zarządzania granicami zewnętrznymi Unii)
- C. pilotażowe wprowadzenie na morskiej granicy włoskiej oraz terenie Morza Śródziemnego Europejskiej Służby Granicznej finansowanej z budżetu Unii Europejskiej, które docelowo skutkować ma zastąpieniem na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej (także Polski) narodowych straży granicznych funkcjonariuszami Europejskiej Służby Granicznej
- D. żadne z powyższych

Zadanie 39. (0-1)

W 2011 r. w Egipcie doszło do masowych protestów przeciwko władzy. Na centralnym placu Tahrir w stolicy Egiptu, Kairze, miało zebrać się co najmniej milion osób w celu wyrażenia swojego niezadowolenia zarówno z sytuacji politycznej (wieloletnie rządy prezydenta Husniego Mubaraka o charakterze autorytarnym), jak i społecznej w Egipcie (bezrobocie, zła sytuacja materialna, ograniczanie swobód obywatelskich). W wyniku starć protestujących ze zwolennikami rządów Mubaraka życie straciły setki protestujących. Opierając się wyłącznie na audycji „Raportu o stanie świata” z 22.11.2014 r. wskaż, kogo zgodnie z wyrokiem z listopada 2014 r. osądzono za tę zbrodnię.

- A. Husniego Mubaraka, ówczesnego prezydenta Egiptu
- B. demonstrantów, którzy przyczynili się do rozpoczęcia zamieszek
- C. Habiba al-Adliego, ówczesnego minister spraw wewnętrznych Egiptu
- D. nikogo z powyższych

Zadanie 40. (0-1)

Wskaż wspólną cechę wydarzeń w Stanach Zjednoczonych i Meksyku poruszonych w audycji „Raport o stanie świata” z 22 listopada 2014 r. Odpowiedź oprzyj wyłącznie na danych zawartych w audycji.

- A. wyraz braku zaufania obywateli do władzy
- B. wyraz sprzeciwu obywateli przeciwko dyskryminacji na tle rasowym
- C. wyraz niezadowolenia obywateli ze skutków migracji ludności między Meksykiem i USA
- D. wyraz sprzeciwu obywateli przeciwko skorumpowaniu policji na terenie przygranicznym

Zad.	Odp.
1.	C
2.	C
3.	B
4.	D
5.	C (w poprzedniej wersji błędnie wskazano odpowiedź B)
6.	C
7.	C
8.	B
9.	A
10.	C
11.	C
12.	B
13.	B
14.	D
15.	B
16.	A
17.	B
18.	A
19.	B (w poprzedniej wersji błędnie wskazano odpowiedź A)
20.	B
21.	C
22.	C
23.	C
24.	A
25.	A
26.	B
27.	C
28.	A
29.	A
30.	D
31.	A
32.	D
33.	C
34.	A
35.	C
36.	A
37.	C
38.	B
39.	D
40.	A